מט: כהן גדול פרק שביעי נזיר

מלחמיו דנזיר כדקאמר הש"ס מה לי כ"ג לחודיה מה לי כ"ג ונזיר לכך נראה דהתם נמי כפ' עבול יום אית ליה לריכותא לגבי כ"ג אלא סבר כיון דגלי לן תרוייהו בכ"ג דאין חילוק בין זה לזה בין אב לאם מי אם גילוי מילתא בעלמא הוא וליף מזיר מייה הלכך דרש תרוייהו גבי נזיר סמס[2] מיהו לריך לומר דסוגיא דהכא מלוקה דמלריך גם לגבי נזיר תרוייהו לכך לא דרש מלאמו כהן הדיוט והוא נזיר כי התם ועוד יש ליישב גם הך דהכא דסברה כי ההיא דעבול יום דדוחק הוא לפלוגי סוגיא דשמעתין אההיא דפ' עבול יום דהא אידי ואידי ר"ע הוא ואין סברא לומר דתרי תנאי מינהו אליבא דר"ע מדלא קאמר הש"ס בהדיא ואף על גב דסוגיא דיקן עביד לריכותא מאביו ומאמו והתם דרש תרתי מאביו ומאמו נאמר דמקרא דכ"ג עביד לריכותא ולגלוי מילתא בעלמא לנזיר הוא ומעתה גם בנזיר שוין ואיתיר לן בנזיר תרוייהו לדרשא דדרש התם ות"ת ת"כ אמאי דרש הכא מלאביו ולאמו דנזיר תרוייהו למת מלוה לר"ע הא כחדא סגי וי"ל דאין הכי נמי דהכא נמי נימא לאביו לחודיה למת מלוה ולאמו משום כהן הדיוט והוא נזיר כדדרש התם ומיהו לא חש לפרושי כל הדרשות הכא משום דסמיך אסוגיא דהתם דפרק עבול יום וכן דרך הש"ס שמקלר במקום אחד ומאריך במקום אחר ות"ת ת"כ למה הזכיר לר"ע כאן דרשא דכ"ג ונזיר כדדרשינן [3]בסמוך נמי אסוגיא דהתם כמו שסומך דדרשא דכהן הדיוט ונזיר דדרשינן מלאמו שלא הביאה כאן לאותה הדרשא ויש לומר דיש מקום דאיצטריך ליה להביא דרשא דכהן גדול ונזיר מלאביו ולאמיר [1]למה לי כ"ג ונזיר כו' כדי לאפוקי הוה לאביו ולאמו דכ"ג לגזירה שוה ומה שנכתבו שניהם אביו ואמו הייגו מקום הלריכותא שביניהם וגם מייגה מקשינן לר' ישמעאל כ"ג ונזיר א] עליה ולאחותו נמי מפרש לר"ע דכתיב כתר לאחיו הוא אחיל והתחיל לדרוש לאחיו דכפרישות שנריך לו ב] לגמור הפסוק עד סופו אי נמי מקום דלר"ע איצטריך טפי לאחותו יותר מלרבי ישמעאל מקום [1](דאית) ליה לר"ע מה לי חד לאו כו' כל זה לשון מהר"ף: **על כל לאפוקי** רחוקים. הגך לאפוקי הוי פירושא כמו נפקא ליה מהאי קרא כלומר שמפסוק זה יוצאה הדרשא שלהם משמע דמעל כל לחודיה דרש רחוקים מדדרש בסמוך נפשות לרבעית דם הכאה משני מתים ולוחק הוא להא ג] ד גבי נזיר נמי כתיב על כל נפש ואפ"ה לא דרש מייגה רחוקים כי אם מנפש לכך נראה דהכא נמי דרש רחוקים מעל כל נפשות ומ"מ דרש נמי מייגה רבעית דם משני מתים מדכתיב נפשות לשון רבים ולא נפש ויש לתמוה למה ליה לר"ע גבי כ"ג קרא דרחוקים מיפוק ליה מק"ו מכהן הדיוט כמו לתנא דרש פרקין או משום איסור שהיה עליו בהדיוטות להיכא אחל דזה עיקר הטעם לעיל ופי' בתוס' לעבור עליו בשני לאחיו ותימה קנת הש"ס לא הזכירו כלל ונרלה עיין לשון מהר"ף: **מתני'** על אלו טומאות הנזיר מגלח על המת ועל בזית מן המת. כין במגע בין במשא ומפרש[3] בגמרא דהשתא על בזית מן המת מגלח על מת שלם לא כ"ש: **נצל.** מיהל מן המת כדמפרש בגמ': **ועל** מלא תרווד רקב. רקבון ועפרורית הכא מן המת ובגמרא מפרש שיעורא. תרווד קפ: **ועל** השדרה ועל הגולגולת. ואע"פ שאין עליהי בשר כלל ובגמ' בעי אי על תרוייהו או על חדא מנהון: **ועל אבר** מן המת ואבר מן החי שיש עליהם בשר בראוי. בפרק העור והרוטב (קולין דף קכח:) מפרש שזהו בשר[5] שיוכל האבר לחיות ממנו אם היה מחובר לאדם מי שיוכל להעלות ארוכה ואע"פ שאין בו כזית בשר: **ועל** חצי קב עצמות. ומיירי שכאו מרוב מניינו או מרוב בגיינו כגון שיש ד] בקב[6] עלמות שנשתברו וחלי קב עלמות זה מהן מעט מכל עלם ועלם והייגו מרוב מניינו ורוב בגיינו מפרש לקמן שני שוקים וירך אחד או איפכא ואע"פ שמטמא באהל ברובא הקב דאיתא בהדיא במתניתין ה]בפ"ק דאהלות אלו מטמאין באהל וקחשיב רובא עלמות הכא מרוב מניינו או מרוב בגיינו מ"מ הלכה היא דאין הנזיר מגלח אלא על חלי קב וליכא לפרושי חלי קב משאר עלמות שאינו מרוב בגיינו ולא מרוב מניינו דהא באהל נמי לא מטמא אלא חלי קב[7] דאהלות בהדי הגך דמטמא באהל: **ועל חצי לוג דם.** ואע"פ שמטמא באהל ברביעית כדאיתא במתניתין דאהלות מ"מ אין הנזיר מגלח אלא על חלי לוג ושיעורין הלכה **ומזה** בשלישי ובשביעי ויותר את הקודמין. דכתיב והימים הראשונים יפלו: ואין מתחיל למנות טהרות לטהרה עד שיטהר. ול"ג במשנה ויביא קרבנותיו וכן מוכח בגמ' דאינעיא מיבעיא ליה מתניתין מני דא"כ פשיטא דרבנן היא: **אלא** לקפחני בהלכות. לגערני:

כך שנה לי רבי מאיר. במשנה על המת ועל בזית מן המת ורבי יהודה לא היה שונה על המת במשנתו משום דכל שכן דמכזית מן המת וכו': ה]**עדיין.** יכול להקשות ולומר על אבר ממנו מגלח כדתנן במתניתין ומיירי דאפילו אין עליו כזית בשר כדתנן פ"ק דאהלות שהאבריס אין להם שיעור כל שכן על מת שלם ואמאי מאי קמשמע לן על המת:

אלא כדאמר ר' יוחנן לא נצרכה אלא לנפל שלא נתקשרו אבריו בגידין. ה] [ואית] בו כזית בשר ואבר מאותו נפל אינו מטמא באהל כיון שאין בו גידין דלא מיקרי אבר אלא עלם ובשר וגידין ועל כל המת מגלח אע"פ שאין בו עדיין גידין והא דקאמר הכא כדאמר ר' יוחנן פי' רבינו יצחק דאמתניתין דאהלות אמרה דקתני המת וכזית מן המת דמטמא באהל מוקי לה רבי יוחנן בנפל שלא נתקשרו אבריו בגידין:

רבא

עין משפט נר מצוה

יג א מיי' פ"ז מהלכות טומאת הלכה כ סמג עשין קס:
יד ב מיי' שם הלכה ח והלכה ה ופ"ו שם הלכה ג:

מוסף רש"י

רביעית דם. היא חיותו של אדם ונלמד הכי לא מיקרי מת על ידיה כו איטור מיתה (סנהדרין ד:). נפשות. משמע שחים, מת. דבר שמיתה בא על ידו דהייגו רביעית (חולין עב.) רביעית קרי ליה נפש כדאמרינן התם (שבת לא:) רביעית דם מתני ככם (ויק' לח:). על אלו טומאות הנזיר מגלח. אלא שמע לאחר שמנה מקלת נזירותו שיתר כל מה שמנה ומגלח ומחור ומתחיל ומונה, כדכתיב (במדבר ו) והימים הראשונים יפלו (חולין שם:). על המת וכו'. אבל לא על אחר טומאות, כגון נגלה יכרן, דמת כתיב בפרשה יכי יתמת מת עליו (שם:), שקנתרנין הן. מקנטרים (קדושין נב:). לקפחני. כמו (שוטה מד.) לקפח את שוקיו, לקנן רגליו בהלכות להודיע שהם חריפים ואין עומד בפנם (קדושין נב:).

פי' הרא"ש

על כל לאפוקי רחוקים לעבור עליו בב' לאוין בלאו האי קרא ידעי' ליה דלא גרע מכהן הדיוט נפשות לאפוקי רביעית דם הבאה מב' מתים שאסור ליטמא להם דדרשינן נפשות מת ב' פשות משום מת א' דהיינו רביעית א' דאין אדם יכול לחיות בפחות מרביעית דם: כך כתוב במקצת ספרים לאפוקי רביעית דם וכו' והצריכו המפרשים לפרושי לאפוקי שלא יטמא לה וברוב ספרים כתיב לאיתויי ניחא לך גיר' טפי לאיתויי שמטמא באוהל: אלא לקפחני בהלכות. לצערנא: כך שנה לנו רבי מאיר ר' יהודה לא היה שונה

מסורת הש"ס

א) [נמיל לח. וס"ק], ב) חולין פט: ק:, ג) קדושין נב:, ד) [לקמן נ:], ה) ל"ל נפסוק, ו) ל"ל מה לי, ז) ולית ל"ל, ח) ל"ל בפרק שני, ט) ריך לדף כ., י) [וע"ע תוס' חולין פט: ד"ה ואמרן].

נוסחת הריב"ן

א) איכה לריכה תלמוד:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה על כל. נבי נזיר נבי כתיב על כל נפש. בנזיר לא כתיב כל ע' מ"מ:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) באא"ד (המתחיל מעבר לדף) ולמימר מה לי וכו' כהן גדול ונזיר עליה תיבת עליה נמחק וע"ב מגליה: ב) באא"ד מפרשים שלריך לי לגמור תיבת לגמור נמחק וע"ב בומר: ג) ד"ה על כל וכו' דהא גבי מיר נמי כתיב על כל נ"ב עי' מ"מ ביאור דבריהם בזה דתמוהים דבנזיר לא כתיב כל: ד) ד"ה ועל מלי וכו' בגון שים בקב תיבת בקב נמחק וע"ב ריב ריב מ"מ: ה) ד"ה אלא וכו' נתקשרו אבריו בגידין ואית תיבת ואית נמחק וע"ב ואין מ"מ:

הגהות התוספות

1. ל"ל אם כן. 2. ל"ל ה"ה. 3. ל"ל יפריך. 4. ל"ל עליהם. 5. בפ"ח אהלות כ"ב בשר. 6. תיבת בקב נמחק ול"ל קב"ה. 7. ל"ל בפ"ב. 8. בפ"ח ועל עצם.

לעזי רש"י

שרשורי"ש. שרשי-גיד. עוקי-עורל.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com